

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 226

Abonament anual 860 lei.

Foarte streinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarife.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

In ghiarele mizeriei.

Strigă desădădită populaţia oraşelor că nu mai poate trăi, iar la sate celăţeanul îşi priveşte disperat moşioara şi produsul muncii sale, care n-are nici un preţ.

Sărăcie! — strigă oraşele, iar satele răspund: mizerie...

Stratul de zăpadă creşte, gerul se întefeste, grămăjoara de fân scump scade, iar în grad vitele fără de preţ ale ţăranului se transformă zi de zi tot mai mult în schelete.

Şi'n locul perspectivelor de mai bine glasul cobitor al corbilor sporeşte durerea şi îngrijorarea.

Parcă un blestăm apasă asupra vieţii de la ţară, care de ani de zile a apucat calea racului, din care nu se mai poate abate.

Dureros sună azi cântecul gliei!

Gospodarul liniştit de odată invidiază soarta celui se şi-a încuiat casa şi a plecat să se facă sluga oraşelor, căci mizeria râde de răsplata muncii celor ce dau pâine ţării.

Şi cei mari, în a căror mâini zace soarta ţării, nu văd, nu aud. Nu văd cum se stinge viaţa satelor în urma celor ce-şi părăsesc gospodăriile pentru-ca din

stăpâni la ţară să ajungă servitori la oraşe. Şi nu aud cum doina s-a transformat în cântec de bicet la căpătâiul unei patriarhale vieţi care dispere.

Uitat şi părăsit în mizeriile lui, ţăranul e azi o victimă a celor ce nu-l cunosc fiindcă nu vor să-l vadă şi să-i asculte durerea.

Tot mai jalnic sună doina, iar de sus i-se răspunde prin legi, cari sub titlul de „siguranţă a statului“, închid gura celui-ce vrea să spună că-l doare.

Adâncă şi mulă-i orbirea! Ţăranul atât de strâns legat de gila lui, ar părăsi-o azi fără reuşcare pentruca răzimal în băţul pribegini s'apuce calea celui ce nu mai poate trăi în ţara lui. Dacă drumul spre America ar fi deschis, am rămâne o ţară fără de ţărani, pentrucă cei din fruntea ţării idee n'au de ceea-ce suferă ţalpa ei.

E dureros cântecul gliei! Şi din el se desprind accente prevestitoare, cari tind spre urechi cd nu vor să-le asculte.

Până când accessiă surzenie, în faţa căreia apare tot mai sinistru, mai ameninţător dezazrul?!

litic. A pus-o d-l prim-ministru în declaraţiunea pe care a citit-o în ziua de 27 Octombrie, în Parlament.

D-l Ionel Brălianu arăta atunci că d-l Manoilescu s'a făcut vinovat de o „acţiune împotriva siguranţei Statului“. Partidul Naţional-Tărănesc şi-a spus atunci, imediat, cuvântul. Intre noi şi d-v aşi pus ca judecători, justiţia ţării.

D-l ministru de interne spune că eu aşi fi vorbit şi în cazul că d-l Manoilescu ar fi fost condamnat. Da, — aşi fi vorbit. Aşi fi spus atunci că justiţia a fost influenţată prin mijloace de presiune, de către guvern.

Dar, oare aşa de lipsit de seriozitate e guvernul, — încât afirmă în ţară şi în străinătate că e sigur că ajunge la o condamnare, — şi nu-şi dă seama de postura ridicolă în care poate fi pus de un verdict de achitare?

Acum ne acuzaţi, pe noi, de ilegalitate. De ce? Pentru că refuzăm propunerile d-v. de colaborare? (Aplauze). Fiindcă persistăm să cerem reîntrarea în legalitate, chiar dacă pentru aceasta luăm un aspect revoluţionar? (Aplauze pe băncile opoziţiei).

Oratorul citează apoi d-ferite exemple din trecutul partidului liberal, în special chestia tramvaielor, etc. — ca să arate că partidul liberal declara că „iesă din viaţa constituţională“, ca să apere interesele ţării. D-sa pune în contradicţie declaraţiile d-lui Ionel Brălianu cu atitudinea guvernului liberal.

Ceea-ce şi a permis partidul liberal, pentru apărarea unei instituţiuni economice, — să nu-i fie permis Partidului Naţional-Tărănesc într-o chestiune, care interesează însăşi viaţa noastră de stat?

Aşi avut armata şi magistratura într'ajutor, în alegerile dela 1922. Ţara v-a crezut atunci, — când ne-eti înfăţişat ca pe nişte răsvrăţitori. Au trecut anii. Prin greşelile pe care le-aţi săvârşit, prin incapacitatea de care aţi dat dovadă, prin guvernul Averescu pe care l-aţi adus, — s'au schimbat lucrurile. Armata şi justiţia refuză astăzi să se mai pună în slujba d-v.

Nu ne speriem de ameninţările dv. (apl) Avem să alegem, — spune oficiosul dv. francez, — între colaborare şi lupta de exterminare. Primim lupta cu dv. (aplaude prelungite la naţ. ţăr).

Dv. credeţi că ţara e consohidată în interior, prin legi de presiune. Avem conştiinţa că ne îndeplinim adevăratele datorii către neam. Nu ne puteţi intimidă, pentru că avem sprijinul întregii opinii publice, care cere reîntrarea în legalitate. (Vii aplauze pe băncile opoziţiei).

În şedinţa de ieri a Camerei d-l V. Madgearu a interpelat în chestiunea opreştei adunării convocată pe ziua de 20 Nov. la Bucureşti. Ministrul Duca, ca de obicei, a evitat să răspundă direct, mărginindu-se la consideraţiuni generale fără legătură cu obiectul interpelării.

Şedinţa a fost foarte tumultuoasă în urma provocărilor insipide ale majoritarilor mamei lui.

În şedinţa de ieri a Senatului d-l senator I. Cioclu a interpellat deasemenea în chestia opreştei edunării dela Bucureşti.

Impotriva cenzurii presei.

O delegaţie a ziariştilor se vor prezenta Regentei.

Constrânşi de situaţia ce s'a creiat profesiei lor, prin instituirea cenzurii ziarelor şi prin zilnica ei înăsprire, ziaristii s'au întrunit Joi seara în sala Sindicatului din Bucureşti, şi au votat următoarea rezoluţie:

„Membrii Sindicatului ziaristilor, Asociaţiei generale a Presei şi Uniunii ziaristilor profesionişti, întruniţi în sala Sindicatului ziaristilor Joi 17 Nov. 1927, împreună cu directorii de ziare, luând în discuţiune situaţiunea imposibilă creată presei prin măsurile ilegale ale guvernului.

Protestează contra cenzurii, pe care guvernul o permanentizează, şi

Hotărâsc:

O delegaţie compusă din preşedinţii celor trei organizaţiuni de presă şi din directorii ziarelor „Argus“, „Cuvântul“ şi „Dimineaţa“, să solicite o audienţă înaltei Regente ca să protesteze împotriva regimului cenzurii, şi să ceară intervenţia Ei pentru respectarea prescripţiunilor constituţionale.

Răspunsul d-lui prof. N. Iorga la scrisoarea d-lui I. Maniu.

D-l prof. N. Iorga a răspuns prin următoarea scrisoare la scrisoarea d-lui I. Maniu, publicată în nrul nostru trecut.

15 Noembrie 1927.

Stimate d-le Maniu.

Sunt bucuros că propunerea mea întâlneşte la d-voastră o atât de bună primire.

Întru cât e nevoie de vre-o înţelegere asupra mijloacelor de luptă, care se impun dela sine, am însărcinat pe amicii mei d-nii Cihodariu şi Taşcă să ia contact cu delegaţii D-voastră, pentru o acţiune neîntrziată.

Convins şi mai departe de necesitatea ca întreaga opoziţie să participe, fără presumpţii egoiste, la lupta pe care o datorim, voui căuta să servesc drept element de legătură între deosebitele partide încă neîncrezătoare, măcar în parte unele faţă de altele şi cred că situaţia în care m-a pus o lege electorală de dictatură, învederează ori cui, că sunt acela, care cu mai mult folos, pot fi bănuir de mai puţin ambiţie.

Primiţi, vă rog, stimate d-le Maniu, încredinţarea celor mai bune sentimente.

N. Iorga.

Un schimb de scrisori a avut loc şi între d-nii Iorga şi general Averescu. Cel din urmă declară în scrisoarea trimisă d-lui N. Iorga, că împărtăşeşte cu totul punctul de vedere exprimat de d-l N. Iorga în scrisoarea sa.

Guvernul şi justiţia militară.

Comunicarea din Cameră a d-lui dep. Gr. Iunian.

D-l dep. Gr. Iunian luând cuvântul în şedinţa de Joi a Camerei a arătat că Siguranţa generală, pentru a-şi justifica existenţa, a anunţat nu de muft guvernul, că e pe urmele unui vast complot.

Guvernul nu s'a mărginit la rolul lui de păzitor al ordinii publice, — ci a ţinut să declare dela început că arestarea şi judecarea d-lui Manoilescu sunt şi rămân opera guvernului. În acest scop, guvernul a dat imediat după arestarea d-lui Manoilescu, un prim comunicat, prin care arăta că „a dispus arestarea şi darea în judecată“. Ori nici arestarea, nici trimiterea în judecată nu erau în căderea guvernului.

Apoi, guvernul dă un al doilea comunicat, anunşând opiniei publice „descoperirea unor documente surprinzătoare“. (Ilaritate). După aceasta, a venit d-l prim-ministru la Cameră, şi a făcut declaraţii. În fine, un alt ministru, mai locvace, a declarat unui ziar parizian că „condamnarea d-lui Manoilescu nu e decât o chestiune de zile“. (Mare ilaritate).

Guvernul deci, a anunşat dinainte condamnarea... Pe când instrucţia se făcea în cel mai strict secret, — d-l subsecretar de stat dela interne, d-l Tătăreanu, a convocat pe reprezentanţii presei, şi le-a făcut în numele guvernului, declaraţii prin care afirma că face o... prefaţă la procesul ce urma să aibă loc după alte 3—4 zile!

Nu numai că guvernul a înţeles să influenţeze consiliul de război, dar s'a amestecat în proces.

D-l Manoilescu a fost trimis în faţa instanţelor militare. Guvernul avea credinţa că astfel va obţine, mai uşor condamnarea dorită. Dar, consiliul de război a înţeles şi dea verdicte, nu să primească sugestiile guvernului.

După pronunţarea sentinţei s'a convocat de urgenţă un consiliu de miniştri, care — cu ajutorul luminilor juriştilor din guvern, a dat presei un nou comunicat, (ilaritate aplauze).

Acest comunicat arată că guvernul se arată nemulţumit de faptul că consiliul de război „n'a aplicat legea în toată rigoarea ei“.

Pe baza căreia îndreptăţiri a dat guvernul acest vot de blam consiliului de război? Pe temeiul căreia legi?

Intreb guvernul, dacă nu crede că prin procedarea sa a călcat Constituţia şi că trebuie să tragă toate consecinţele ce decurg din această împrejurare?

D-l ministru Duca, răspunzând, declară că guvernul n-a înţeles să dea un vot de blam nici unui judecător ci din contră se „închină“ în faţa sentinţei. Acuză apoi Partidul Naţional-Tărănesc de echivoc şi declară că în interesul siguranţei statului va reprimă orice uneltire.

D-l dep. Iunian, în replică spune că problema a fost enunţată din punct de vedere po-

„Cetatea universitară“ din Paris.

Nepăsarea României.

De Dr. Valeriu Stinghe.

— Sfârşit —

Din cele 28 hectare de teren al Cetăţii universitare, 9 hectare sunt rezervate pentru construirea locuinţelor, iar restul de 19 pentru parc şi sporturi.

În alocuţia pe care ne-a ţinut-o cu ocazia vizitei noastre preşedintelui comitetului de direcţie al Cetăţii universitare, D-l Honorat, fost ministru şi actual senator, ne-a făcut cunoscut, că pe o parte a terenului rezervat pentru locuinţe se vor construi clădirile serviciilor comune ale căminurilor ca: marea cantină în care să poată lua masa dintr'odată 1000 de studenţi din toate căminurile, biblioteca, sălile de întruniri, de recreaţie, de musică, de cinematograf etc., în cari cu alte cuvinte se va scurge viaţa studenţilor în afara timpului consacrat cursurilor şcolare.

Aici vor avea ocazia, spunea D-l Honorat, tinerii intelectuali ai diferitelor ţări, să se cunoască, să se împrietenească şi-apoi să se iubească. — Ba ce e mai mult pentruca interpenetraţia a-

ceasta internaţională să se poată realiza şi mai uşor, se va căuta ca studenţii diferitelor căminuri să facă, în ceea ce priveşte camerele, schimb cu studenţii căminurilor altor state.

La sfârşitul ceremoniei, cu care s'a terminat vizita noastră, D-l Honorat a citit nesfârşitul şir al statelor cari şi-au clădit deja sau şi-au reţinut terenul pentru căminul ce-l vor clădi într'un viitor apropiat în cadrele Cetăţii universitare. — Bine'nţeles România lipsia din rândul acestora.

Numai România lipseşte.

Aşi fi dorit ca în acea clipă să fi fost de faţă toţi guvernanţii ţării noastre şi toţi acei bogătaşi români cari nu'nceţază a se bate cu pumnul în piept, a fişându-şi prin vorbe umflate românismul, pentruca să fi simţit şi ei ce-am simţit eu. — Sărmane Român din streinătate, ce avari sunt ai noştri în satisfacţiile ce şi-le procură, lăsându-te să asişti umilit la bucuriile altora.

Şi când te gândeşti că România singură are peste 700 de

studenți la Paris, te-ai fi așteptat ca tocmai ea să fie în fruntea listei, depe care însă, durere, lipsește ca și când n'ar exista geograficește, politicește, economicește, culturalicește etc.

N'am să mă mir dacă mâine, poimăine Ungurii și Bulgarii, dar mai ales cei dintâi, cu spiritul lor tenace (de propagandă sistematică, de care în streinătate te convingi zilnic, își vor avea și ei căminul lor în „Cité universitaire“ alături de celelalte țări civilizate.— Și să fim asigurați că Ungurii prin clădirea acestui cămin vor urmări tocmai acea interpenetrație între popoare, la care făcea aluzie D-I Honnorat și legarea de prietenii cu studenții popoarelor de ajutorul cărora știu ei, că vor avea nevoie în realizarea planurilor lor de modificarea actualei stări de lucruri din Europa, în favoarea lor. Și să nu ne'ndoim o singură clipă, că de prietenii cimentate ca studenți sub acoperișul binevoitor al Cetății universitare, vor ști ei să profite într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat, când actualii studenți vor fi conducătorii de mâine ai țărilor lor.

Noi, Români, se pare că nu ne dăm sau nu vrem să ne dăm seama de importanța problemei privită prin această prizmă.

De-acuma, chiar dacă vreodată vom avea și noi căminul nostru, prevăd că grație nepăsării noastre de azi, a „nonchalance“-ei noastre, cum ne-a caracterizat, pare-se cu drept cuvânt, deunăzi un francez, îl vom avea în locul cel mai din fund, cel mai sfios al Cetății universitare, pentru că să dovedim că jinem morțiș ca și de astădată să ne așezăm în coada celorlalte popoare.

Pentru jena ce o simțim ca Români, când ne apropiem de Cite universitare, să mulțumim aceluia cari, deși văd scris cu litere de-o schioapă pe planul Cetății universitare: „Teren disponibil pentru căminurile celorlalte state“, nu se sinchiesc să ne rețină o parcelă într'un loc mai de frunte, așa cum l-am meritat, ca unii ce reprezentăm un popor de mâine poimăine 20 de

milioane de locuitori și ca unii ce ne mândrim cu peste 700 studenți la Paris.

Cele constatate în legătură cu altitudinea bizară a României față de acest eveniment dela Paris ar da naștere la multe alte comentarii, spațiul limitat al ziarului însă mă'mpiedecă să mă întind asupra lor.

De'nceere îmi permit totuși să abuzez de încă un mic spațiu al ziarului pentru a-mi exprima o dorință: Fie ca bunul Dumnezeu să rezerve țării noastre mai pușini Dâmboviceni, Fălcoeni, Tomeși, Icsuleși, cu tot neamul, și în schimb să ne înzestreze cu oameni ca Deutsch, francezul, Birman-Lapote, belgianul, Wilson canadianul și Bamberg, argentinianul.

Pentru ridicarea unui monument lui Horea, Cloșca și Crișan.

Directorul și profesorii „Școlii normale de băieți din Caransebeș“ adresează publicului românesc următorul apel:

Două sunt momentele inspirațiilor sublime unul e cultul momentelor de mărire din trecut și altul e cultul nădejdiilor pentru viitor. Din aceste două se plămădește conștiința națională, de care nu poate abdice decât un neam care s'a destinat pe sine mizeriei și servilismului.

Să facem cultul momentelor de mărire din trecut, este via noastră dorință atunci, când apelăm la toată românimea conștientă să contribuie cu toții pentru ridicarea monumentului legendarilor eroi ai neamului: Horea, Cloșca și Crișan.

Glasul răsleț al unei comune din Munții Apuseni, care a făcut primul apel în această chestiune, rămânând glasul celui ce strigă în pustie, am luat noi buciul românismului și facem un călduros apel către toți cei buni ai neamului să-și dea obolul lor pentru cultul marilor eroi, a premergătorilor mării revoluții franceze, a aceluia cari prin sacrificiul lor sacru au ridicat demnitatea națională și au revendicat drepturile călcate ale poporului.

Contribuirile să se trimită Direcțiunii școlii normale de băieți din Caransebeș, ori la Redacția ziarului în care s'a publicat acest apel. Profesorii și elevii școlii normale de băieți din Caransebeș au contribuit pentru monument cu suma de 5222 Lei. Numai un neam care știe aprecia pe marii săi bărbați, a meritat să-i aibă.

Iuliu Vuia, director.

Profesorii: Dr. Constantin Popasu, Antoniu Sequeus, Traian Tunea, Teodor Șandru, Nicolae Tomiciu, Popa Remus, Gheorghe Neamțiu, Alexandru Bușiu, Hugo Weliry, Sever Boșcani, Gheorghe Scoica și Ștefan Manoliu.

Caransebeș, la 10 Noemvrie 1927.

Chestiunea băncii de asigurare „Albina“.

Un răspuns.

La cele publicate în nrul 116 din 13 Nov. a. c. al ziarului nostru primim următorul răspuns: La întrebarea apărută în No. Nr. 25584. Brașov 17 Nov. 1927

Onorata direcțiune a

„Gazetei Transilvaniei“

116 din 13 crt. al preșiosului Dv. ziar sub titlul: „O întrebare adresată direcțiunii Băncii „Albina“, Vă rugăm să binevoiți a da publicității declarațiunea noastră de cuprinsul, că: banca noastră nu este una și aceeași instituție cu „Albina“ societate de asigurare din Brăila și că nu avem vre-un amestec în organizația și exploatarea societății de asigurare din Brăila.

Cu toată stima

„Albina“ institut de credit și de economii

Filiala Brașov

Dr. T. Brediceanu R. Ardelea

Farmacia de serviciu. În timpul dela 19 Noemvrie până 2 Decemvrie inclusiv vor face servicii peste amiază, noaptea și în Dumineci farmaciile la „Arab“ Șirul florilor Nr. 15 și la „Minerva“ Blumena, Str. Fântânei Nr. 24.

Muncitorești.

Pentru lucrătorii rămași fără lucru

Sindicatul muncitorești din Brașov au adresat zilele acestea prefectului județului și primarului orașului o plângere, în care arată starea nenorocită a muncitorilor rămași pe drumuri în urma crizei de lucru ce bătute cerându-le șanarea acestei situațiuni insuportabile.

Un adăpost pentru șomerii.

În cererea adresată d-lui primar se spune între altele:

Noi credem că nu este o crimă dacă muncitorii cer de lucru, de asemenea credem că muncitorii au drept să ceară sprijin material dela oraș și stat în caz dacă societatea nu le poate da de lucru.

Dat fiind-că șomejii nu e trecător ci durabil, și în același timp nu e caz izolat ci general, lucrătorii șomerii din alte orașe sosesc în localitate, neavând unde dormi, se culcă în sala de așteptare clasa III la gară unde sunt furați de actele și hainele lor. Ca să ameliorăm situația disperată a șomerilor, Vă rugăm să binevoiți a ne aproba cât de urgent posibil următoarele, sub controlul sindicatelor.

1. O cameră încăpătoare unde să poată dormi șomerii. 2. Comuna să înființeze o bucătărie unde să poată mânca eflin cei fără de lucru, după modelul din Oradea-Mare și alte orașe. 3. Un ajutor bănesc urgent (Consiliul Comunal din Timișoara a votat 3 milioane de lei pentru ajutorul șomerilor și însuși d-l ministru dr. Lupu a declarat că a intervenit la Ministerul de Interne ca să se aprobe hotărârea Consiliului Comunal din Timișoara).

Cererea unei anchete.

În plângerea adresată d-lui prefect al județului se spune între altele:

Muncitorii sunt necăjiți, zilnic trec suferințe de lucrători pe la Sindicatul și Inspectoratul Muncii, căutând servicii, însă în zadar. Dar pe lângă criza financiară mai este un motiv care contribuie la creșterea numărului celor fără de lucru. Motivul acesta este că nu se respectă orele de lucru stabilite în diferite convențiuni de muncă și prin o lege a fostului Consiliu dirigent, care prevede că sub nici un motiv nu se va putea lucra mai mult decât 8 ore pe zi. Ori ce se întâmplă: În localitate aproape în toate fabricile (textile, metal, etc.) se lucrează 9-10-12 și chiar 14 ore pe zi. De exemplu la fabrica de reparat vagoane „Românească“ se lucrează săptămânal 64 de ore în loc de 48. La fabrica de zahăr Bod se lucrează 12 ore zilnic și a. m. d. p.

Cu onoare vă rugăm să binevoiți a ordona o anchetă prin Inspectoratul Muncii unde va participa și un delegat al Sindicatelor ca să se respecte ziua de 8 ore. Iar dacă întreprinderile au lucru urgent în loc ca să se impună 10-12 ore pe zi, nelegal, să angajeze din lucrătorii fără de lucru.

Sunt plângeri și cereri juste, pe cari sperăm că autoritățile vizate le vor putea soluționa în cadrul posibilităților. E întradevăr o jale să vezi atâta lume de muncitori nenorociți aruncați pe drumuri și fără nici un adăpost, expuși la fel și fel de tentațiuni.

Precum aflăm primarul orașului a comunicat delegației muncitorilor că consiliul comunal a hotărât înființarea unei bucătării populare, delegând pe d-l Dr. Ziske să ia contact cu sindicatele muncitorești și social-democrate pentru elaborarea unui proiect.

Streinul.

Din praful drumurilor largi
Și lungi
Și n'jelenite,
Eu
Aduc povestea tuturora
Ce-s blestemați de Dumnezeu.

În suflet port stigmatul
Urii
Ce iartă numai după moarte
Și-i negru cerul
Curi
Mele,
De negrul zilelor deșarte.

Urzit din lacrimi și obidă,
Crescut
În margine de drum,
Am fost primit de toți cu pietre
Cu pietre ce mă dor și-acum.

Viața mea a fost o carte
Ce-am descifrat-o singur eu
În jalea nopților părtașe
Revoltei:
Nu e Dumnezeu!

Sfârșitul
Îl vedeți:
Sunt rupt
Și sunt flămând și insetat,

Eram copil când am plecat
Cu ochii n lungul lui de drum,
Și-acum,
De-abia mă mișc acum
Intors înstreinat.

Iar azi,
Când dorul altei vieți
În mine se adună
Adorm plângând că nimeni nu-i
Să-mi spună-o vorbă bună.

Árion.

De-acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

— Urmare —

Școala rusească.

8 Ianuarie. Cu ziua de azi a luat sfârșit și vacanța elevilor dela școlile de aici. Ne-am mirat, când ni s'a spus, că aici în Rusia cercetarea școlii nu e obligatorie. De aici apoi faptul, că pușini sunt în sat cei „hramotni“ (ștutori de carte). Aici în sat sunt două școli, una „tercovno“ (confesională) susținută de biserică și are 2 învățătoare, iar alta „zemsca“ (comunală) cu patru puteri didactice. Școlile sunt clădite din lemn, cu niște săli mici; de aceia mulți copii nu merg la școală decât numai iarna, când nu sunt ocupați cu munca dela câmp.

Am vorbit și cu părinți de aceia, cari nu-și dau fetele la școală, fiind că zic ei „în școală mergând fata învață numai rele“. Am cerat să-i conving de contrariul, ei însă au rămas tari în părerea lor greșită.

Sărmani copii de moldoveni, cât de mult îi îndepărtează pe ei alfabetul rusesc de cultura altor țări! Alfabetul rusesc aduce cu cel ciril și să nu vă mirați, dacă o spun, că am văzut aici în Rusia învățător, șef de gară, funcționar din administrație, ba chiar și diriginte poștal, care nu cunoaște alfabetul latin. Am făcut cunoștință cu un băiat Vasile

Pichiu, al unui vecin de-al meu. Era subșef în gara Pomeșnaia. S'a ridicat singur, prin sânguința lui la acest post. Avea un talent deosebit de pictură. Dorea mult să învețe alfabetul latin. I l-am scris. Mă întreba sărmanul „Moldovean“, dacă noi Românii avem literatură, istorie cu oameni mari, cum au Rușii? L-am sfătuit să vie în Moldova și într'un an va cădea vâlul de întunec, sub care a fost crescut și va deveni un al doilea „Fekete Ioska“ din novela lui „Sorocova“ (Virgil Onișiu)!... Inima lui de Român va simți, că se trezește spre o viață românească!

Priveam cu milă spre acești Moldoveni din Rusia, cari prin alfabetul rusesc, erau opriți de a cunoaște literatura și istoria românească. Unde-i aici preotul și învățătorul român, care vorbind acestor Moldoveni dela altar și de pe catedră, îi va trezi spre a cunoaște, că și ei sunt fii unui popor, cu un trecut vijelios dar glorios, a unui popor, care prin avânturile de vultur dă dovadă lumii, că merge spre mărire!

Alimente pentru refugiați.

Azi ne-a dat Comitetul nostru câte 4 funți de zahăr cu 85 capeici funt. Tot azi am primit noi refugiați câte un sac de făină de păpușoiu. Un sac e de

4 puzi (1 pud—40 funți, 1 funt—400 grame). În zilele acestea ni se va mai da de fie-care persoană câte 1 sac de fasole și 1 sac de mazăre. Aceste alimente ni s'au trimis de guvernul român, care le-a cumpărat pe seama noastră dela „Zemstva“ din Chișinău. Alimentele acestea au stat luni de zile în gara Elisabetgrad și numai acum a aflat comitetul nostru central din Elisabetgrad de sosirea lor. Patru vagoane (á 15 tone) au fost expediate de „Zemstva“ din Basarabia, pe adresa d-lui Barokovski, președintele „Zemstvei“ (cooperativei) din Elisabetgrad.

În zilele acestea niște ofițeri ruși dela aprovizionare au umblat prin magazinul gării din Elisabetgrad. Văzând ei aceste cantități de cereale, au întrebat pe magazinerul gării a cui sunt? Acesta le-a spus, că sunt destinate pentru refugiații români, cari locuiesc acum în comunele învecinate Gruzskoe și Balșoe-Vișka și s'a mirat și magazinerul, că deși au sosit de atâta timp, nu vine nime să le ridice din magazin. Ofițerii au venit apoi la Comitetul nostru din oraș și l-au întrebat, dacă nu le vinde aceste alimente? Astfel a aflat apoi comitetul nostru de sosirea acestor cereale și a dispus imediat distribuția lor între refugiați.

Prima mămăligă.

Astă-seară am mâncat apoi, mai întâi aici în Rusia, mămăligă, pregătită din făină de cucuruz. Aici oamenii nu cultivă cucuruz, deși pământul e bun, fiind-că zic ei, cere mult lucru. Refugiații fac haz pe contul mă-

măligii ca să mai uite de necaz. Fie-care persoană chiar și copilul de față primește un sac de porumb, 1 sac de făină de păpușoiu, 1 sac de mazăre și 1 sac de fasole. Ne-ar mai trebui acum 1 vagon de brânză de Brăila, observă unul din refugiații noștri. Comentând sosirea mămăligii, mâncarea națională a Românului, stând de vorbă mai mulți refugiați în fapt de seară, unuia îi vine în minte cântecul mămăligii... și începe să fredoneze acest cântec, iar noi îl acompaniem:

„Pe cel deal îndelungat
Merge-un pui de mălai cald,
Și cu doamna mămăligă,
Amândoi într'o tiligă.

...Stăi mălăe nu te duce
Că te-oi scărda-n lapte dulce
Și te-oi unge cu smântână
Și te-oi pune la inimă!...

Noi suntem adânc recunoscători guvernului român, pentru că ne-a trimis aceste cereale, prin intervenția d-lui Leonte Moldovanu, deputat de Brăila.

— Va urma —

AVIZ.

Abonații cari ne fac reclamațiuni și comunicări în scris în chestia ziarului sunt rugați a ne indica întotdeauna și n-rul de pe adresă sub care îi se trimite ziarul.

Administrația.

Dela Consiliul județean.

Situația sanitară a județului Brașov dela 1 Ian. a. c. până la 1 Oct. a. c.

Din raportul celit în ultima ședință a Consiliului județean de d-l medic primar județean-delegat dr. C. Oancea asupra situației sanitare din județ (fără oraș) rejinem următoarele date :

Constatări dureroase.

Natalitatea și mortalitatea : Născuți 1144 băieți, 1215 fete, total 2359. Morți 779 de sex bărbătesc, 758 de sex feminin total 1537. Natalitatea înțrece prin urmare mortalitatea cu 322 suflete, adică cu peste 50%, cifră care ar fi îmbucurătoare dacă din totalul de morți arătat mai sus, un număr de 623 suflete nu l-ar forma copii în vârstă dela 1 lună până la 15 ani.

Cauzele deceselor. În primul rând marasmul senil, adică bătrânețea cu 288 suflete, debilitatea congenitală cu 192 suflete, pneumonia 185 suflete, tuberculoza 99 suflete. Restul diverse boli.

Mortalitatea în vârstă dela naștere până la 15 ani este 623 suflete din 1537 decese, adică mai mult decât o treime (o treime complexă de 497 suflete este formată numai din copii morți dela 1—2 ani), adică o dureroasă mortalitate infantilă, care crește din an în an.

Ravagiile sifilisului.

Dintre boalele sociale se remarcă îndeosebi sifilisul și tuberculoza. În ce privește sifilisul au rămas cu încheierea anului 1926, 356 bărbați și 453 femei, cărora s'au mai adăugat în cursul acestui an până la 1 Oct. 62 bărbați și 52 femei. Au decedat 7 bărbați și 3 femei. S'au însămănătoșat 18 bărbați și 11 femei. Cele mai multe cazuri de sifilis sunt în circumscripția Buzăul-Ardelean, urmează apoi circumscripțiile Zărnești și Prejmer.

Șanse de însămănătoșare sunt prea puține deocamdată. În Buzăul-Ardelean (locuit exclusiv de Români) sunt peste 600 sifilitici fără de nici un dispensar până astăzi. Raportul ne spune că în vederea înființării acestui dispensar s'a votat un prim fond de lei 300.000 iar lotul de clădire se va pune la dispoziție de către comisia agrară, astfel ca să se poată începe cât mai curând clădirea acestui dispensar.

E și timpul suprem, mai cu seamă fiind vorba de-un ținut curat românesc.

Tuberculoza. Din anul 1926 au rămas 51 bărbați și 51 femei tuberculoțice. În decursul anului curent s'au mai constatat tuberculoza la 51 bărbați și 56 femei. Au decedat 99 bărbați și 51 femei, s'au ameliorat boala la 16.

Epidemiile.

Situația pentru diversele epidemii ca: scarlatina, febra tifoidă, pojarul, difteria, tusa convulsivă etc. se prezintă astfel:

Cu finea anului 1926 au rămas 62 bolnavi epidemici sporți în cursul acestui an cu 978, dintre cari au murit 19 și s'au însămănătoșat 978. Prin urmare o situație destul de favorabilă fiind procentul mortalității de abea 2%.

Paralizia infantilă.

Despre situația paraliziei infantile în comunele județului (fără oraș) raportul spune următoarele:

Cu privire la această boală, fără a ignora gravitatea ei, credem că în jurul ei s'a făcut prea mare vâlvă, dat fiind că

boala nu este nouă, ea a mai existat și în alte timpuri, deși nu în așa mare măsură. În județul Brașov, cel puțin dela Unire încoace, această boală n'a fost cunoscută până în anul acesta.

Până la 22 Octombrie a. c. s'au înregistrat în comunele județului în total 18 cazuri, dintre cari 5 mortale. Primul caz s'a ivit la 15 August a. c. în comuna *Tahanul-vechiu*, în care comună au și fost cele mai multe cazuri în număr de 5, apoi *Râșnovul* cu 4 cazuri și în diverse alte comune câte-un caz. Majoritatea acestor bolnavi au fost izolați în spitalul de contagioși din Brașov, iar acolo unde condițiunile s'au dovedit prielnice, izolarea s'a făcut la domiciliul părinților. Ultimele cazuri s'au ivit la 13 Oct. a. c.

Cât privește cauzele acestei epidemii — încheie raportul — urmează ca știința medicală să le cerceteze și să se pronunțe, iar cât privește contaminarea județului nostru credem că nu este decât întens contact ce am avut cu Bucureștii, unde precum se știe, s'au constatat sute de cazuri.

Toate datele înșirate în raport privesc numai satele din județ fără orașul Brașov, al cărui serviciu sanitar este independent de serviciul sanitar județean.

Ședința Consiliului comunei Brașov. Convocare.

Avem onoarea a convoca membrii consiliului comunal, al Municipiului Brașov la ședința, care va avea loc în ziua de 26 Noemvrie a. c. ora 15.30 în sala Sfatului.

Ordinea de zi :

1. Verificarea procesului verbal al ședinței precedente.
2. No. 24611/927 Modificarea regulamentului, referitor la canalizare și fixarea noilor taxe. (Raportor: Dr. Szele Béla).

3. No. 24643/927 Modificarea regulamentului, referitor la curățirea străzilor, transportul gunoaielor și fixarea noilor taxe. (Raportor: Dr. Szele Béla).

4. No. 25284/927 Aprobarea hotărârilor aduse, de comisiunea de împroprietărire. (Raportor: Dr. Ziske Victor).

5. No. 22474/927 Cererea de revizuire a chirișilor Primăriei D-nii G. Caragea și soții și în legătură cu aceasta raportul delegației permanente, referitor la chirișii, cari sunt în restanță cu plata chiriilor. (Raportor: Dr. Ziske Victor).

6. No. 26408/927. Chestiunea împroprietăririlor și construcțiilor de sub Strajă. (Raportor: (Dr. Ziske Victor).

7. No. 25800/927. Instituirea unei comisii din sânul consiliului comunal, conform art. 52 al legii pentru unificarea administrativă, pentru redactarea de regulamente și statute. (Raportor: Dr. Schnell E. Carol).

8. No. 14922/927. Rescumpărarea dreptului de apă dela d-nii Orendt Alfred și Teutsch Edgard. (Raportor: Dr. Szele Béla).

9. No. 26239/927. Adresa Ministerului de interne Nr. 21685/927, referitor la anularea hotărârei aduse de consiliul comunal în ședința din 31 Martie a. c. sub Nr. 3672/927, în chestia vârsării economiilor ce provin din funcțiunile vacante „Cassei

SENZAȚIONAL!

Cel mai mare film al timpului în două serii.

Prima serie (11 acte)
19—20 și 21 Noemvrie zilnic cu începere dela ora 3—5 pentru elevi, soldați etc., cu prețuri reduse.

Dela 5—7 cu prețuri obicinuite.

Dela 7—9 și 9—11 cu prețuri ceva urcate.

Nici un Român din orașul și județul Brașov să nu lipsească dela aceste două reprezentații, cari au fost admirate de o lume întregă!

NAPOLEON

jucat de celebrul artist francez
ALBERT DIEUDONNÉ

Orchestra specială mărită. Coruri.
Capodopera lui **ABEL GANSE**.

Seria II-a (10 acte)
22—23—24 Noemvrie zilnic cu începere dela ora 3—5 pentru tineret cu prețuri reduse.

Dela 5—7 cu prețurile obicinuite.

Dela 7—9 și 9—11 cu prețuri ceva urcate.

de pensiunii*. (Raportor: Dr. Ziske Victor).

10. No. 22107/927. Modificarea bugetului pe anul 1927. (Raportor: Dr. Ziske Victor).

11. Interpelări.

Primar: Dr. C. Moga.

Naționalistii uoguri și numele strein.

Unul din membrii comisiei interimare a Budapestei a propus să se ia măsuri pentru înlăturarea numelor străine din viața publică ungară. El a arătat că mai multe persoane de seamă maghiare, astfel miniștri, poartă nume ca: Mayer, Herman, cunoscuți sportivi unguri se numesc Gross, Fuchs, Klein etc., așadar nicidecum numiri tipice maghiare. Aceasta face ca atunci, când un Ungur obține succese în streinătate, în domeniul artei, sportului etc. să fie apoi revendicat de alte popoare. S'a propus de acela ca să se permită ori și cui voește să și maghiarizeze numele. Această măsură n'a fost realizată până acum de teama ca ovreii să nu beneficieze de dânsa, ascuzându-și originea.

Prima reprezentanță generală în Ardeal pentru berea Bragadiru București.

Produsele celei mai mari și cunoscute fabrici de bere a țării se desfac și în localurile de beri speciale ale Brașovului și împrejurimei.

Reprezentant pentru Ardeal :

ARTHUR MORSCHER

971 1—1 STR. CANALUL TIMIȘULUI 8 TELEFON 563.

Chiriși. Inscriseri în Liga chirișilor se primesc la dnul Gantz Str. Hirschher No. 17. 953 2—6

O garnitură Instrumente de fanfară este de vânzare la Cristian Zeides, birtea Pejmer. 969 1—3

DESCHIDERE de Cafenea-Restaurant

Cafenea-Restaurant „REDOUTE”, după o renovare fundamentală, se va deschide Sâmbătă în 19 Nov. Serviciu prompt și mâncări bune. Pentru petreceri în cerc intim stau la dispoziție 3 camere separate. Rog binevoitorul concurs.

Cu toată stima :

DANIEL KARRES.

960 3—3

MUTARE DE MAGAZIN DE MOBILE!

Am onoare a înștiința pe onor public că am mutat magazinul meu de mobile în casa

STRADA PORȚII 62

unde se pot găsi mobile, dela cele mai estine până la cele mai luxoase. — Un mare asortiment permanent în: sufragerii, dormitoare, saloane, odaie de domni, mobile de piele, mese de scris și alte mobile de birou: Americane cu rolouri, diferite garnituri de foteluri, garnituri de bucătărie etc. Depozit permanent de saltele de păr de cal, lână și africane, precum și de cerințe de tapițerie.

H. K Ö P F,

BRAȘOV, STR. PORȚII 62.

906 5—6

MARI REPARATURI DE PIAN

Claviaturi noi, reparaturi mecanice, instruniri, utenzilii de acordare etc. Acordări se fac și în provincie. Avem referințe prima desore lucrările executate.

KARL EINSCHENK, Brașov, Str. Neagră 54.

888 9—17

FILM ISTORIC!

De închiriat casa din Str. Valea Oului No. 37, constatătoare din 2 oări și bucătărie, curte mare. Informațiuni: Pe Tocile No. 38.

Contabil care cunoaște limbile română, germană și ungară se caută. Oferte la redacția sub L. 1928. 962 3—3

De închiriat cameră mobilată cu lumină electrică în apropiere de Piața Prundului. Informațiuni la ziar. 3—3

Loteria de clasă austriacă

100.000 lozuri, 50.000 câștiguri

Cel mai mare câștig posibil

18.000.000

(optsprezece milioane lei)

Premii și câștiguri

12.000.000

6.000.000

2.000.000

1.800.000

1.500.000

etc. în total aproape

260 milioane lei

Imediat achitarea în bani gata garantată de stat. Nici o taxă pe câștig, în genere nici o detragere.

Ju nătatea lozurilor câștigă

LOZURI :

Intregi 800 lei, jum. 400 lei, un șterf 200 lei recomandă și trimite popu-lara bancă

FRITZ DÖRGE

Wien, I/G. Kärntnerstrasse 43.

Întru cât se poate comandați lozuri pentru proxima tragere chiar azi. Plata după 933 luarea lozului. 3—10

Abonații noștri, cari au rămas în restanță cu plata abonamentului, sunt rugați a ne achita de urgență restanța pentru a nu l-se întrerupe trimiterea ziarului.

Bruscarea limbei statului

— Din ultima ședință a consiliului municipiului Brașov. —

În ultima ședință a Consiliului municipiului Brașov, consilierul minoritar avocatul urgur dr. Harmath a avut o eșire, de o îndrăzneală, care ne silește să revenim asupra ei. Luând a decă cuvântul la discuția unui punct din program, a început să vorbească ungurește. La observarea președintelui, care i-a atras atenția să vorbească românește, consilierul minoritar a răspuns în românește scurt și provocător: „în principiu vorbesc cum vreau”. Iar când primarul l-a făcut din nou atent, că nu are dreptate, și i-a amintit de respectul ce trebuie răstărat limbei statului, dr. Harmath, în răspuns tot românește: „am terminat!” — și s'a răzdat pe scaun.

E ușor de înțeles impresia produsă în sânul Românilor prezenți de această neașteptată scenă, care pe fețele minoritarilor a făcut însă să redieze o semnificativă bucurie.

Surprinderea produsă de această eșire a consilierului urgur a fost cu atât mai pronunțată, cu cât la ședințele anterioare același domn consilier obicinuia să vorbească într-o limbă românească destul de frumoasă.

Se impune deci întrebarea: A fost această o eșire spontană, premeditată sau a fost urma rea vreunei discuții sau înțelegeri între consilierul Harmath și colegii de neamul său?

Motivul ce ne pune în fața acestei întrebări îl formează faptul că conducerea primăriei orașului nostru este astfel alcătuită, încât în fața astorfel de

atitudini trebuie să ne inspire îngrijorări.

Cețți lista membrilor consiliului comunal, căutați cine sunt membrii delegației permanente, în care nu e nici un Român, și veți înțelege atunci pentru ce pe ordinea de zi a ședințelor consiliului nu veți găsi nici un Român ca raportor.

În mâinile cui e deci încredințată conducerea Brașovului a căruia populație o formează, în majoritate relativă, elementul românesc.

Cât privește sentimentele de cari sunt insușite și acești părinți ai orașului nostru e destul să emitem eșirea de mai sus a consilierului din chestie. Dragostea, pe care a arătat-o față de limba românească — când a preferat să spună: „am terminat”, decât să vorbească românește, — e natural că nu poate fi mai mare nici față de nevoile și interesele românești.

Significația cazului drului Harmath este mai gravă decât ca acest caz și măsurile de luat în consecință să se fi limitat numai în cadrul celor petrecute la acea ședință.

Răspunsul și tonul cu care dânsul a lovit la o ședință a consiliului, în cel tate de consilier, nu numai limba ci și prestigiul statului impun măsuri care trebuiesc luate.

Nu știm ce s'a făcut, dar așteptăm să se facă ceea ce trebuie să se facă, pentru ca să se îngădească îndrăzneala celor ce vor să și facă merit din bruscarea limbei statului.

Premiera Filmului „Napoleon” la Brașov.

Eri seara un public foarte numeros a asistat la premiera filmului „Napoleon”, care a început să ruleze în splendida sală renovată a Teatrului „Astra”.

Filmul „Napoleon” s'a dovedit a avea capdeopera marelui regisor Abel Gance. Artistul Albert Dieudonne, căruia i s'a încredințat rolul lui Napoleon în faza revoluției franceze și a asediului cetății Toulon a reușit grafie asemănării fizice și a gesturilor să trezească în spectatori amintirea marelui Napoleon.

Cei trei zei ai revoluției: Robespierre (artistul Von Däele Danton (Konbitzky) și Marat (A. Artund) retrăesc pe ecran și ne duc în epoca tulbură a revoluției. Micul Roudenko a produs prin jocul său captivant o impresiune profundă asupra tuturelor în rolul copilului Napoleon, pe când se găsea în școala din Brienne (Decembrie 1781).

Impresia generală a fost că suprainpresunile duse până la extrem, armonia scenelor, utilizarea elementelor cosmice, toate acestea fac din „Napoleon” o cucerire a ecranului și din regisorul talentat o figură glorioasă.

Scena unde mulțimea învață „Marseillaise” a fost însoțită de un puternic cor bărbătesc și un solo de tenor.

Păreră noastră este, că nimeni să nu lipsească dela reprezentarea acestui film epocal, care rulează în două serii până în 23 Noembrie a. c.

Chestiunea optanților maghiari în discutiția Camerei Lorzilor.

Efectele propagandei maghiare.

La începutul lunii Decembrie se va ajunge în fața Ligii Națiunilor, întrunită la Geneva, din nou chestiunea optanților maghiari. Deși această chestiune aparține exclusiv cercului de competență a Ligii Națiunilor, propagandistii maghiari din străinătate au ținut să aducă această chestiune și în discuția Camerei Lorzilor din Londra prin amicii lordului Rothermere.

O telegramă din Londra anunță că în ședința de alături (Joi) a Camerei Lorzilor a fost adusă pe tapet chestiunea maghiară. Lordul Newton, un cunoscut amic al Ungariei, a ridicat chestiunea diferendului agrar dintre România și Ungaria, declarând că România, care vrea să și apere dreptul de a hotărâ singură asupra despăgubirilor pentru pământul expropriat dela optanții maghiari, săvârșește un act de ostilitate față de principiul arbitrajului.

Lordul Cushenden, reprezentantul guvernului în calitate de succesor al lordului Cecil la Liga Națiunilor, și-a exprimat regretul că această chestiune a fost adusă în fața parlamentului englez, când peste câteva zile Liga Națiunilor va aduce o hotărâre definitivă asupra ei. Ținând seamă de această împrejurare, guvernul englez nu și poate formula părerea sa, dar ține să precizeze că lordul Newton n'a prezentat chestiunea în mod exact.

A mai luat cuvântul lordul Curzon, care a vorbit de asemenea în favoarea Ungariei, exprimându-și teama că Liga Națiunilor va da dreptate celui mai tare, adică României. În același sens a mai vorbit și lordul Haldane.

Precum se vede Ungurii pregătesc terenul pentru câștigul cauzei lor în străinătate, căutând să influențeze presa și opinia publică a străinătății.

Legăturile culturale cehoslovace

Aportul abatelui Zavoral, marele prieten al României

Praga, (Ceps) Noembrie 1927

După moartea promotorului raporturilor cehoslovace dr. Urban Jarnik, conducerea legăturilor culturale dintre aceste două țări a fost preluată de abatele Zavoral, care a început să se intereseze de România abia în toamna vieții sale, dar în schimb cu atât mai intensiv. Caracteristic pentru activitatea abatelui Zavoral este faptul că din primul moment a lucrat pentru apropierea româno-cehoslovacă în mod practic. A început în spitalul răniților din război, cari se aflau în mânăstirea sa din Praga, unde a îngrijit ca un părinte pe răniții români.

Limba română o consideră abatele Zavoral ca cea mai frumoasă și mai interesantă dintre limbile ce le stăpânește. De aceea a lucrat pentru a și însuși această limbă într-o așa măsură încât după câțiva ani a tradus bucăți literare din l. cehoslovacă în română. Din aceste traduceri merită să fie pomenite „Povești din Cehoslovacia”, cari au apărut în biblioteca Asociației culturale.

În ultimii ani abatele Zavoral a organizat munca culturală pentru apropierea româno-cehoslovacă ca președinte al Asociației româno-cehoslovace. Anul acesta această asociație a fost preschimbată în Institutul cultural româno-cehoslovac cu un program mai larg. Sufletul acestui institut este abatele Zavoral care a fost ales primul președinte al Institutului.

Cehoslovacia are în prezent numeroși militanți practici și teoretici pentru apropierea româno-cehoslovacă. Centrul lor de activitate a fost Asociația cehoslovacă-română înființată de regretatul dr. Jarnik. Abatele Zavoral a contribuit la această Asociație să fie preschimbată într'un institut cultural cehoslovaco-român, care să

cultive nu numai raporturile culturale reciproce, dar și cele economice. În ziua de 8 Neembrie a avut loc adunarea constitutivă a Institutului la care pe lângă numeroșii săi membri au asistat reprezentanții ministerului de externe, instructorii precum și reprezentanții presei. Însărcinatul de afaceri al României la Praga „D. I. Cruțescu, atașatul român de presă Blaga, etc.

Ședința a fost deschisă de abatele Zavoral care a dat cetera numeroase adrese întrecari și o scrisoare a ministrului de externe Beneș, și o scrisoare a D. Voinescu. Dr. Beneș și-a exprimat în scrisoarea lui dorința ca acest institut să fie centrul cunoștințelor asupra României și munca lui pe tărâmul cultural și economic să completeze conlucrarea politică dintre ambele țări. Ministrul Beneș a asigurat institutul de sprijinul său și a înscris ministerul de externe printre membrii fondatori.

Abatele Zavoral a mai celit scrisoarea lui Șvihovsky, directorul agenției „Centropres” care a asigurat institutul de sprijinul larg în presa cehoslovacă. Abatele Zavoral a pomenit apoi meritele drului Jarnik în apropierea dintre opinia publică română și cehoslovacă. Rezultatele practice ale acestei apropieri le formează faptul că la toate școlile superioare din Cehoslovacia s'a înființat o catedră de limba română. La ședința constitutivă s'a ales comitetul institutului în frunte cu abatele Zavoral. Colaboratorii abatelui Zavoral și membrii comitetului sunt Dr. Staca, consul onorific al României, prof. Bous, Dr. Kadlec, D. Kohout, Dr. Müller, ș. a. Cercurile economice cehoslovace sunt reprezentate în comitet prin Dr. F. Samek, deputat și secretar general al Camerii de comerț din Praga.

INFORMAȚIUNI

O nouă catastrofă maritimă. Din Bombay se anunță că vaporul „Takaram” având pe bord 82 pasageri și 52 marinari, s'a scufundat în mai puțin de trei minute. Niciuna din persoanele aflate pe vapor n'a putut fi salvată. Naufragiul s'a produs în cursul unei furturi violente, la 60 mile depărtare de Bombay.

Inaugurarea șolilor din Buzae și Bran, care era să aibă loc mâne Duminecă în prezența ministrului instrucției, s'a amânat.

Dela banca de asigurare „America” din Turda. D-nul Ioan Berariu, șef de secție financiară i. r. cu locuința în Prundu rozelor Nr. 5, este încredințat cu reprezentanța primei societăți de asigurare și bancă „America” din Turda. Cei ce doresc să între ca agenți în serviciul acestei bănci de asigurare sunt invitați să ia contact cu d-l I. Berariu. Banca „America” asigură fără examinare medicală la suma de 100.000 lei pentru cazul de moarte persoane până la vârsta de 85 ani, plătiind o taxă de înscriere pentru totdeauna de 1200 lei și câte 100 lei de fiecare caz de moarte a membrului din grupa sa, care constă din 1500 membri. De asemenea face asigurări pentru vite în caz de accidente și moarte în condițiuni favorabile.

Traduceri și legalizări de traduceri din orice domeniu se execută exact și urgent în biroul din Strada Poștii 44 el d-lui Dr. Ioan Lemeny, traducător și interpret autorizat pe lângă instanțele judecătorești Brașov.

Serviciu divin în sobor. Se atrage atențiunea onor. public brașovean asupra serviciului în sobor, ce se va ținea de onor. preoți din Brașov mâne Duminecă ora 3 p. m. în biserica din Brașovechiu, la care va predica p. profesor C. Muștec, iar d-nul profesor Moșoiu va ține o conferință în numele „Astei”. Dumineca următoare se va da și un concert religios în biserica din Cetate la ora 2 p. m. și va predica p. Dr. Debu.

Dela oficiul de plasare. Patronii meseriași, cari doresc a angaja ucenici, sunt rugați a se adresa la oficiul public de plasare Brașov str. Gării Nr. 1 (casele Dr. Baiulescu). Condițiunile de angajare se vor afla la acel birou. De asemenea la acel oficiu se pot angaja în mod gratuit meseriași de toate categoriile precum și servitori și servitoare.

Din cauza serbătoarei de Luni (Intrarea în Biserică) numărul viitor al ziarului va apare Joi la ora obicinuită.

Medicale. Medic primar de spital Dr. EM L. COLBAZ, fost asistent la facultatea de medicină din Cluj. Specialist în boli de piele, păr și venereice. Str. Aței 7. Et. I. Cons. 2—4 p. m. 867 12—12

Nu trebuie să fi bogat, ca să și poți cumpăra un loz al noiei loterii de clasă, dar bogat poți să devii. Vezi inserțiunea din numărul de azi al băncii populare Fritz Dörge, Wien, I/G. Kärntnerstrasse 43.

Locale

Cabaretul Maxim deschis cu 1 Nov. a. c. în restaurantul românesc „Maior Mura” este, fără îndoială, o inovație în Brașov. La început privit cu o oarecare neîncredere de către mulți, tocmai fiind o inovație, Cabaretul Maxim întrunește astăzi, seară de seară un public select, căruia i se oferă un program decent și variat. Pus sub direcția d-nului Mișu Cozovan Taylor, un apreciat artist comic, cântăreț și director de scenă, se perondează în fața publicului începând dela ora 10 seara până la 12^{1/2} un șir întreg de puncte de program, dintre cari unele foarte remarcabile. Un grup de 4 persoane (părinții cu o fetiță și un băiat) execută dansuri alese și gimnastică acrobatică demnă de văzut. Urmează apoi felurite dansuri: antice, românești, rusești etc. O cântăreață de temperament și înzestrată cu o frumoasă voce de sopran este d-șoara Mariora Georgescu, executând cântece moderne, arii și cântece vechi populare românești etc. etc. Orchestra bună, o scenă bine aranjată și o sală încălzită, cu gust aranjată și scaldată într-o lumină feerică completează desfășurarea atrativului program.

În Sala Cafe Metropol, Strada Neagră No. 2 concertează seară de seară celebrul Jumbo Jazz band cu program nou și variat

Reprezentarea operei „Trubadurul”. Stăm în ajunul unui mare eveniment muzical. „Reuniunea de muzică George Dima din Brașov” va reprezenta în zilele 28 și 30 Neembrie opera lirică „Trubadurul” (Il. Trovatore) cu concursul artiștilor Ritta Marcus, N. Apostolescu, Lia Pop și dr. W. Knopf. Dintre membrii reuniunii au roluri de soliști d-na E. Geles și d-nii dr. Hozan, Dumitru Badea, Radu Prișcu și Florea Gămulea. Dirigent: d-l prof. Leo Blum. Bilete de vânzare la Agenția „Astra” (Zane) Teatrul Astra.

Din cercuri medicale. Dr. Walter Fabritius, specialist pentru boale interne și oftalmologice, s'a reîntors din călătoria sa de studii făcute ca asistent voluntar la clinicele interne din Kiel (Profesor Sch. tienhelm) și München (Profesor v. Romberg) și a reîntors consultațiunile medicale în Strada Târgului inului 31/33 (telefon 347) ora 3—5 p. m. În afară de aceste ore Dr. Fabritius consultă în sanatoriul pentru boale interne și oftalmologice în Str. Röchus No. 2 (telefon 358), care se află iarăși sub conducerea sa. 968 2—2

O expoziție de cusături naționale. Dna Maria Căpitan Aricescu deschide în sala Cercului Militar (Brașov) o expoziție de cusături naționale, covoare, ie, linge etc.

Expoziția se poate vizita dela 20 Neembrie la 1 Decembrie orele 10—1 a. m. și 3—7 p. m. 972 1—2